

40 Forfatteren Dan Turèll

Dan Turèll

Dan Turèll gjorde på et tidligt tidspunkt sig selv til en myte – ikke blot ved sin stiliserede cowboy-maske et sted midt mellem selveste sheriffen og den Vesterbro-Vangede-københavnske bedste mand og ensomste rytter (uden hest), men også ved det forfatter-skab, der begyndte engang i 60'ernes før-oprørske urtåger og siden er blevet til i en uafbrudt strøm. Dan Turèll er lyriker og prosaist, fortæller og journalist, monologist og referent, sit livs og sine storby-provinsers altid meddel-somme krønikeskriver. Nogle af sine genrer har han skabt, andre har han overtaget og delvis fornyet – det gælder f.eks. kriminalromanen, som han i de senere år har dyrket i stadig stigende omfang og med stadig større succes. Han er hele Danmarks onkel Danny – det har han i hvert fald været, siden han midt i 70'erne fik sit egentlige folkelige gennem-brud md prosabogen »Vangedebilleder«. Denne bog betegner også det afgørende vendepunkt i forfatterskabet, hvor han fra at have været en digter for de forholdsvis få gik hen og blev en forfatter for de mange – bl.a. for den ungdom,

der gjorde Vangede til noget, der ellers kun er overgået Blichers Jylland og Ribbjergs Amager – nemlig et kultsted, som de troende valfartede til. Indtil dette punkt tilhørte Dan Turèll delvis undergrunden med en varm linie til den danske rock- og beat-scene, som han i øvrigt betrødte som medlem af bandet Sølvstjerne-erne. Med sin iøjnefaldende, næsten kejtede skyhed for offentlig fremtræden har han nogenlunde konstant placeret sig i rampe- og projektørlyset – han har ikke bare gjort sig til sin egen myte, men også til sit eget show. Og i dette show indtager den endeløse strøm af bøger naturligvis den centrale plads – først den »uofficielle« del af forfatterskabet kulminerende med det store digt »Karma Cowboy« (1974), senere den blanding af poesi, novellistik, essayistik, reportage m.m.m., hvori Dan Turèll viser sig som den, han efterhånden er blevet: en fredelig oprører, en veltilpasset anarkist. Som en typisk-atypisk repræsentant for 60'ernes og 70'ernes ungdom har han forbløffende uanfægtet bevæget sig ind i 80'ernes halvkolde klima. Men hans betydning ligger måske især i den tilsyneladende selvfølgelige måde, hvorpå han har bragt poesien ud til en poesifremmed tid. Han har lært en hel generation at læse og lytte. Han har været forfatter på en ny og tidssvarende måde – med sin egen person som et virkemiddel blandt mange. J. K.